

O religie a evului mediu – apanajul elitelor

28 aprilie 2004

Gili Cârstea

Câțiva cititori se întreabă dacă noile exerciții spirituale către care se îndreaptă biserica vor fi recomandate și practicate în comunitățile noastre. Ei privesc ce se întâmplă în confesiunile învecinate, citesc în buletinele bisericii că descoperim și noi, alături de alții, exercițiile spirituale practicate în biserica din evul întunecat, iar acum află că se pregătește un adaos la cele 27 de credințe fundamentale, crezul nr. 28.

Este adevărat, în confesiunile evanghelice există o efuziune rar întâlnită după o spiritualitate mai înaltă, un interes crescând pentru experimentarea lui Dumnezeu. Constatând cu tristețe că religia populară nu oferă satisfacție pentru sufletul împovărat al omului modern, teologii lor au găsit rezolvarea în practicile mistice ale bisericii medievale. Are loc o întoarcere masivă spre o religie a miracolului, a contactului cu divinul, orientare care deschide o cale nebănuită pentru creștinismul modern către practicile New Age, atât de hulite până mai ieri. Bisericile creștine se întrec să propună și să ofere, credincioșilor și necredincioșilor, tot felul de experiențe și practici dătătoare de trăiri mai înalte. De la călăuzire spirituală până la faimosul labirint al rugăciunii, gloatele sunt îmbiate să se înfrupte din spiritualitatea ancestrală. Iar gloatele sunt extaziate.

Noi nu credem că aceste practici vor fi impuse membrilor bisericii noastre. Nu credem că este posibil ca membrii comunităților noastre să înceapă să se învârtească prin curtea adunării în labirintul rugăciunii. Nici nu credem că membrii de rând vor alerga disperați să-și caute mentori spirituali care să le descopere misterul divinului interior.

Aceste „delicii” spirituale au fost întotdeauna apanajul elitelor teologice. Dumnezeuul acestui veac nu s-a ocupat niciodată de gloata urât mirositoare. Pentru el, premiul cel mare a fost mereu clasa conducătoare a poporului sfânt. Dacă putea câștiga cărturarii de partea lui, cu poporul sau cu împăratul nu mai era nici o problemă.

Priviți în istorie. În vremea lui Ahab, când a reușit să stăpânească inimile proorocilor, a adus seceta asupra întregului popor. Când a dorit să afle voia Domnului, Ahab s-a trezit în fața unui val uriaș de unanimitate care l-a trimis exact la moarte în numele Domnului, cu toate avertizările lui Mica. La fel s-a întâmplat în timpul lui Ezechiel, când bătrânii lui Israel, în întunericul din templu, tămâiau cu mare interes idolii de pe pereți, fără știrea sau permisiunea poporului. La fel s-a întâmplat în timpul lui Hristos, când păzitorii oracolelor

sfinte au stârnit poporul împotriva lui Mesia. La fel se întâmplă și astăzi. Este suficient ca elita noastră teologică să se întoarcă la izvoarele seci ale misticismului medieval, și să batjocorească fin solia pe care Dumnezeu a încredințat-o acestui popor. Deoarece ei sunt formatorii de opinie și producătorii de doctrine, poporul îi urmează fără nici o discriminare. Iar împăratul nostru pare neputincios în fața puterii lor.

Deși suntem îngrijorați de lucrurile misterioase care au loc în poporul nostru, nu este cazul să disperăm. Dumnezeu a promis să trimită pe Ilie înainte de ziua aceea mare și înfricoșată. Curând vom fi chemați cu toți pe vârful muntelui Carmel, spre a înfrunta noua clasă de profeți ai lui Baal. Poporul acesta va avea șansa finală să-L cunoască pe Dumnezeul lui Israel, înainte de a lua decizia finală în marea controversă.

Între timp, să mulțumim sutelor de Obadia risipiți prin toată administrația bisericii, care protejază cu riscuri enorme pe cei șapte mii care nu și-au plecat genunchiul în fața lui Baal. Și să ne rugăm Domnului să le dea curajul celor șapte mii, ascunși acum prin peșterile anonimatului, să treacă alături de Ilie pe vârful muntelui, când focul Domnului va deschide ochii acestui popor orb și șchiop de ambele picioare.